

Dragi sedmošolci

PREVERJANJE - oddati do 10.4. 2020

Upam, da ste dobro in sproti delate snov za NARAVOSLOVJE.

Smo že v 3. tednu pouka na daljavo. Rada bi preverila kaj ste se naučili.

Prosim, da mi do konca tega tedna (10.4. 2020) pošljete na dani mail

(danica.fabac@guest.arnes.si) poročilo o delo.

Poročilo naj vsebuje:

Kratek povzetek vsake vsebine s **ključnimi pojmi**. V treh tednih ste obdelali 9 vsebin. Vsak teden 3 vsebine, ki so vam navedene (kot TEME) v tedenskem gradivu.

Poročilo naj bo res jedernato. Lahko ga napišete v zvezek in mi pošljete sliko zapisa.

Zapis za dano vsebino je lahko kot miseni vzorec, označena skica s ključnimi pojmi, vezano besedilo ali po lastni izbiri.

Poročilo naj ne bo le prepis vsebine NAUČIL SEM SE. Če se že odločite za obliko NAUČIL SEM SE, naj bo to res vaš zapis-kar si se res naučil.

3. TEDEN (6.4. – 10. 4. 2020)

Prilagojeno učno gradivo za učence 7.a, 7.b, 7.c

PREVERI PRAVILNOST ZAPISA

1. Prizvajalci proizvajajo hrano in kisik v procesu fotosinteze.
2. Potrebna je svetlobna energija, snovi voda in ogljikov dioksid.

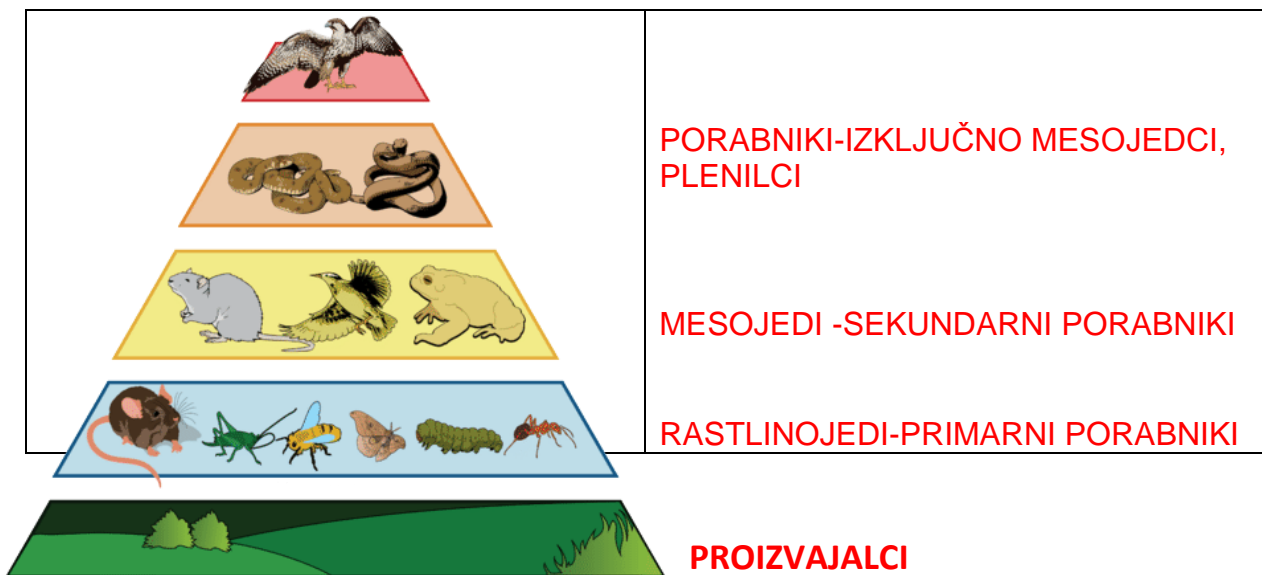
Nastanejo snovi: hrana in kisik.

Prvi potrošniki v prehranjevalnih verigah so RASTLINOJEDCI.

Drugi potrošniki (porabniki) so mesojedci. Skozi prehranjevalne ravni se sporošča energija v obliki toplote.

ENERGIJA V EKOSISTEMU NE KROŽI. ORGANIZMI POTREBUJEJO STALEN DOTOK (SONCE).

SNOVI KROŽIJO. RASTLINE PROIZVAJAJO ORGANSKE OSNOVI, KI JIH RAZKROJEVALCI PONOVRNO VRNEJO V MINERALNE.

2. Katerih osebkov je najmanj? Zakaj?

ZADNJI ČLENI PREHRANJEVALNE VERIGE, KER SE KOLIČINA ENERGIJE SKOZI NIVOJE ZMANJŠUJE. VELIKO ENERGIJE SE SPREMENI V TOPLOTNO.

3. Odgovori na vprašanja str. 66.

2. TEMA

Neživi dejavniki okolja

Ponovno uporabi metodo aktivnega branja!

Predlagam zapis.

OPIS

svetloba	SPREMINJA SE Z LETNI ČASI, DAN/NOČ, GEOGRAFSKO ŠIRINO. DNEVNE IN NOČNO AKTIVNE ŽIVALI. PRILAGODITVE NA OKOLJA BREZ SVETLOBE-JAME!
temperatura	SPREMINJA SE SKOZI DAN, LETNE ČASE, GEOGRAFSKA ŠIRINA, NADMORSKA VIŠINA. PRILAGODITVE ŽIVALI: ZALOGA ENERGIJE, POSREDNO – NI HRANE- POVZROČA SELITVE.
padavine	SPREMINJA SE Z LETNI ČASI, GEO. ŠIRINO, NADMORSKO VIŠINO. RAZLIČNA AGREGATNA STANJA (TRDNO-SNEG, TEKOČE).
tla	ODVISNA OD KAMNINSKE OSNOVE, POVRŠJA. SO LAHKO KISLA, SLANA, MINERALMO BOGATA, REVNA. OD VRSTE TAL JE ODVISNO RASTLINSTVO, ŽIVALSTVO...

3. TEMA-PRILAGODITVE ORGANIZMOV

Opiši prilagoditve vodnih organizmov (delfin, skuša, ligenj)

Katerim skupinam pripadajo organizmi?

HIDRODINAMIČNA OBLIKA TELESA.

DELFIN-SESALEC, LIGENJ-MEHKUŽEC, SKUŠA-RIBA.

Opiši prilagoditve živali, ki živijo v zemlji. (krta in bramorja) Ali sta sorodna?

KOPALNE OKONČINE, PODOBNA OBLIKA TELESA, TEMNA BARVA. NISTA SORODNI SKUPINI. BRAMOR JE ŽUŽELKA, KRT SESALEC.

OPIŠI ZELO STABILNO OKOLJE-kraške jame

Temperatura	DOKAJ STALNA-8-10°C
Svetloba	TEMA, BREZ SVETLOBE
Hrana	NE PRIZVAJA SE, PRIHAJA S POVRŠJA
Stalne živali	ČLOVEŠKA RIBICA, JAMSKI RAKI, ŠKOLJKE, POLŽI
Občasne živali	NETOPIR, KOBILICA
Prilagoditve živali	DEPIGMENTIRANE, SLEPE, LAHKO DOLGO STRADAJO, DOBRO TIPAJO, VOHAJO

DEPIGMENTIRANO-BREZ KOŽNEGA BARVILA

EHOLOKACIJA-ORIENTACIJA S POMOČJO ODBITEGA ZVOKA-NETOPIR

Katera okolja so še zelo stabilna?

GLOBOKA MORJA, TROPSKI GOZDOVI, NOTRANJOST ORGANIZMOV-ČREVESJA, KRI

Naštevaj spremenljiva okolja.

PRODIŠČA, KRAŠKA JEZERA, MOKRIŠČA, SOLINE
OPIŠI OBMOČJE BIBAVICE.

Kje se nahaja?

JE OBMOČJE MED PLIMO IN OSEKO. ZELO SPREMENLJIVO OKOLJE

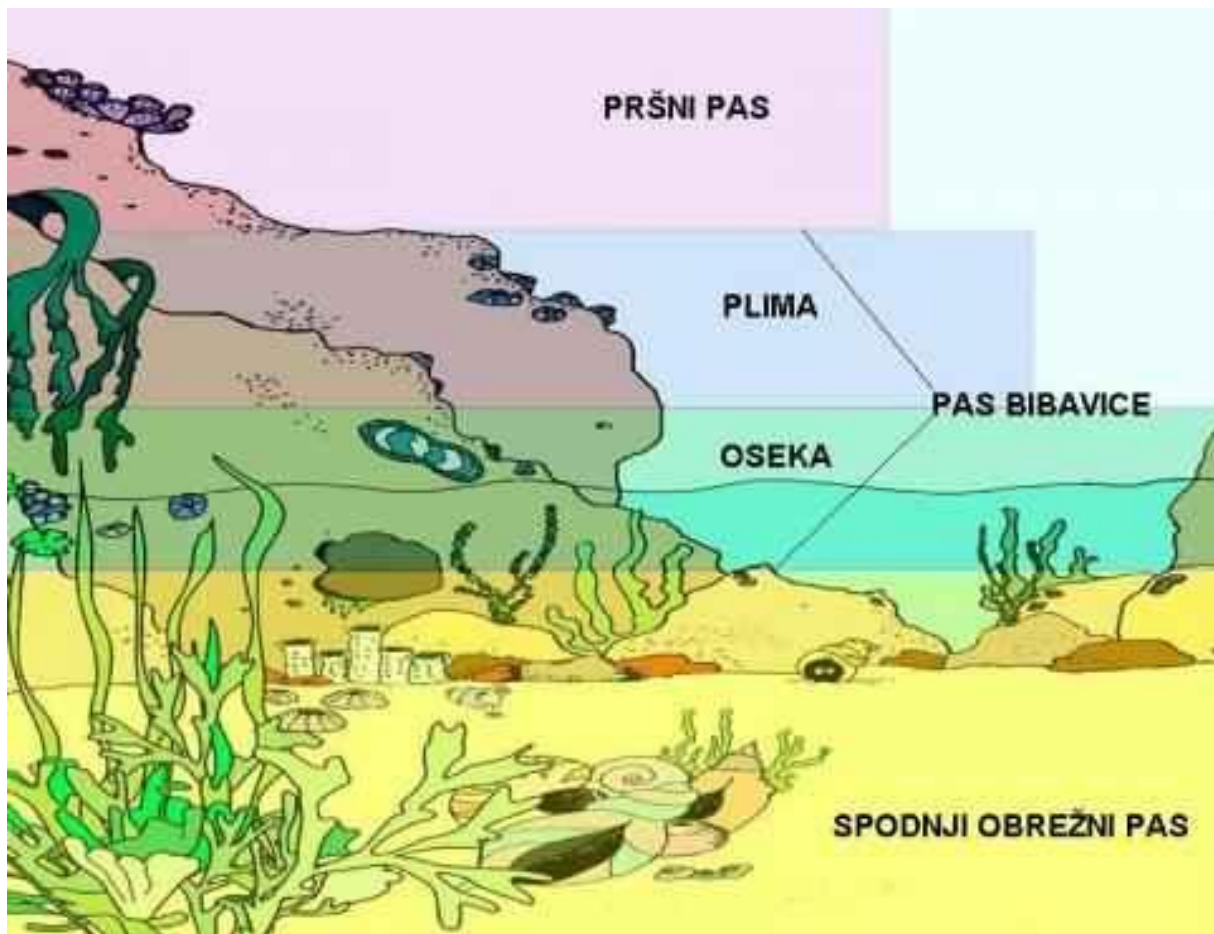
Kako se spreminjajo življenjski pogoji?

SPREMINJA SE VODA, TEMPERATURA, VPLIV VALOV.

Značilni organizmi in prilagoditve.

RAKI VITIČNJAKI, POLŽ LATVICA, RDEČA MORSKA VETRINICA

V ČASU OSEKE SE ZAPIRAJO V LUPINE ALI IZLOČIJO VELIKO SLUZI

Če vam še vedno ne bo kaj razumljivo, mi lahko sporočite na moj naslov

(danica.fabac@quest.arnes.si) (če je le možno, pošljite vprašanja predstavniku oddelka, ki jih bo potem posredoval meni)

NOVA SNOV

3. TEDEN	6. 4. – 10.4. 2020
TEME	SVETLOBA SVETLOBA IN BARVE SVETLOBA IN SENCE
SPOZNAL/A BOŠ	učinek svetlobne energije na živo in neživo naravo, da je bela svetloba sestavljena iz mavričnih barv, da se svetloba od površine lahko odbije ali vpije, nastanek senc, da je barva predmeta odvisna od odbitega dela svetlobnega spektra.

Učno gradivo:

Učbenik; Dotik narave 7 (str. 15-20)

Irokus plus-interaktivni učbenik

[eučbeniki](#)

Navodila za delo - SVETLOBA

1. Naglas preberi besedilo v učbeniku na str. 15

2. Obnovi prebrano

3. Zapiši ključne pojme (razlaga pojma, primer)

V pomoč za zapis so vprašanja. Zapiši v zvezek.

1. Kakšen je pomen svetlobe za rastline oz. živali?

2. Kaj je glavni vir svetlobe na Zemlji?

3. Naštej še druge vire svetobe. (REŠI NALOGO v eučbeniku-str 72)

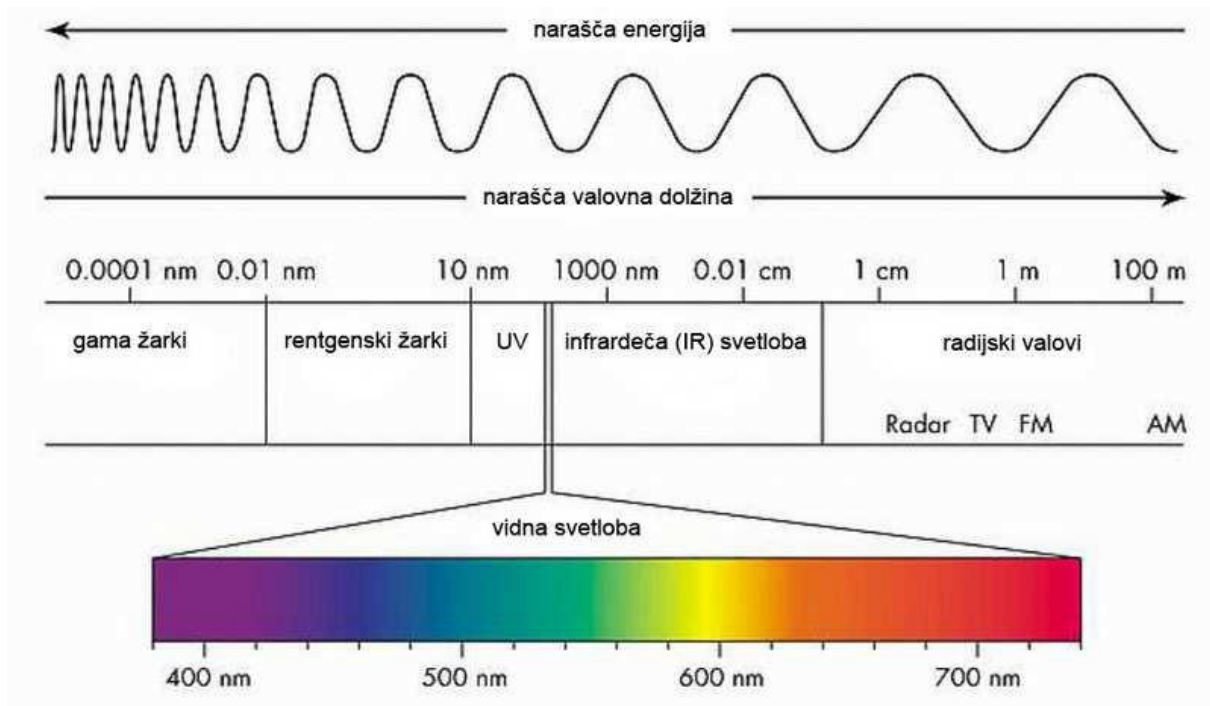
4. Kaj je EMV? Zapiše 4 primere.

5. Kako imenujemo svetlobo, ki jo zaznamo z očmi? SLIKA 1!

6. Katere valovne dolžine svetlobe ne moremo zaznati?

7. Primerjaj valovne dolžine EMV? (najdaljše, vidne, najkrajše).

8. OPIŠI valovanja: IR, UV in rentgenske žarke.

SLIKA 1

PREBERI NAUČIL SEM SE -str.17.

Dodatna razlaga (lahko prepíšeš v zvezek)

SVETILA so telesa, ki oddajajo svetlobo.

Lahko so **naravna** (Sonce, žival kresnička) ali **umetna** (žarnica, TV).

Luna ni svetilo, ne oddaja svetlobe, jo le odbije. Zato je **OSVETLJENO** telo.

Svetloba je elektromagnetno **valovanje (EMV)** z različnimi valovnimi dolžinami.

Vidna svetloba je le mali del EMV. Je med infrardečo (**IR**) in ultraviolečno (**UV**).

SVETLOB A IMA ENERGIJO

Manjši ko so valovi, večja je energija. Tako imajo UV valovi veliko energijo in lahko negativno delujejo na organizme. Lahko **poškoduje** celice kože.

Za **rastline** je pomembna svetloba ker omogoča proces **fotosinteze**.

Živalim in človeku omogoča orientacijo v prostoru. **Čutilo** za zaznavanje je vidnega dela je **oko**.

IR valovanje zaznamo kot **toploto**.

UV valovanje je nevarno. Zato se ne smemo soncu izpostavljati predolgo. Lahko povzroči hude poškodbe, **kožni rak**.

Kako vidimo?

- 1. Kakšna mora biti okolica?**
- 2. Kaj se zgodi s svetlobo, ko pada na predmete?**
- 3. Kaj je potrebno, da lahko vidimo telesa v prostoru?**

Nariši, kako si predstavljaš, da vidi knjige?

Telesa vidimo, ko _____ svetloba pride v oko, informacija potuje po _____ do možganov, ki zaznavo obdelajo.

ODGOVORI

Zakaj travo vidimo zeleno, jabolko rdeče, sneg bel, prst črno?

(druga slika v učbeniku str.18)

Bele površine zaznamo kot bele, ker odbijejo vso svetlobo. Črne površine zaznamo kot črne, ker vpijejo (absorbirajo) vso svetlobo. Zato se segrevajo.

SENCE

Preberi v učbeniku

1. Kje se na sliki nahaja Sonce? Kako to veš? Nariši drevo, sonce in senco.

2. Kakšna je?

prozorna snov _____.

prosojna snov _____.

neprosojna snov _____.

Pomagaj si z trditvami in sliko.

Prepuščajo večino svetlobo, le malo jo odbijejo.

Prepuščajo večino svetlobo, le malo jo odbijejo.

